

І. І. Павленко, О. В. Варяниченко, Н. А. Навроцька

МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ ТА ІНВЕСТИЦІЇ

339.5(075)

1712

339.5(075)+

+339.727.22(075)

І. І. Павленко, О. В. Варяниченко, Н. А. Навроцька

МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ ТА ІНВЕСТИЦІЇ

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Рекомендовано

*Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України
для студентів вищих навчальних закладів*

Київ
«Центр учбової літератури»
2023

УДК 339.5:339.727.22(075.8)

ББК 65.5+65.26я73

П 12

Гриф надано

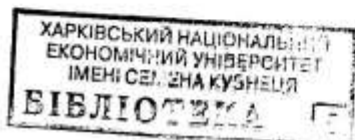
*Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України
(Лист № 1/11-4699 від 03.06.2010 р.)*

Рецензенти:

Задоя А. О. – доктор економічних наук, професор (Дніпропетровський університет економіки та права, завідувач кафедри міжнародної економіки та економічної теорії);

Макогон Ю. В. – доктор економічних наук, професор (Донецький національний університет, завідувач кафедри міжнародної економіки);

Мокій А. І. – доктор економічних наук, професор (Львівська комерційна академія, проректор з міжнародних зв'язків стратегічного розвитку).

785716

Павленко І. І., Варяниченко О. В., Навроцька Н. А.

П 12 Міжнародна торгівля та інвестиції. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літера-тури, 2023. – 256 с.

ISBN 978-611-01-0329-9

Зміст навчального посібника відповідає освітньо-професійній програмі підготовки бакалаврів з менеджменту (галузевий стандарт вищої освіти України ГСВО ОПП-04), у яку входить програма дисципліни «Міжнародна торгівля та інвестиції».

Розглянуто міжнародну торгівлю та міжнародні інвестиції як форму взаємозв'язків між країнами, висвітлено сутність зовнішньоекономічних операцій, у тому числі міжнародної торгівлі об'єктами інтелектуальної власності, проаналізовано місце України на міжнародному ринку товарів, послуг та інвестицій.

Сформульовано навчальні цілі змістових модулів у вигляді вимог до умінь бакалаврів з менеджменту.

УДК 339.5:339.727.22(075.8)

ББК 65.5+65.26я73

ISBN 978-611-01-0329-9

© Павленко І. І., Варяниченко О. В.,
Навроцька Н. А., 2023.

© Центр учбової літератури, 2023.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	5
1. ЕКОНОМІКО-ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ	7
1.1. Сутність міжнародної торгівлі	8
1.2. Концепції та етапи розвитку міжнародної торгівлі	17
1.3. Види сучасної міжнародної торгівлі	29
1.4. Методи ведення міжнародної торгівлі	38
1.5. Сучасні тенденції розвитку міжнародної торгівлі	44
Резюме	60
Контрольні питання	62
2. ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ	63
2.1. Система регулювання міжнародної торгівлі	64
2.2. Правове забезпечення міжнародної торгівлі.....	70
2.3. Роль міжнародних організацій при здійсненні міжнародної торгівлі	78
2.4. Особливості зовнішньоторговельних контрактів	85
Резюме	102
Контрольні питання	104
3. МІЖНАРОДНИЙ РУХ КАПІТАЛУ	105
3.1. Міжнародний рух капіталу: основні поняття й форми	105
3.2. Теорії міжнародного руху капіталу	110
3.3. Сучасне міжнародне фінансування як основа міжнародного руху капіталу.....	115
3.4. Інституціональна структура світової фінансової системи	117
Резюме	121
Контрольні питання	122
4. ПРЯМІ Й ПОРТФЕЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ В СИСТЕМІ МІЖНАРОДНОГО ІНВЕСТУВАННЯ	123
4.1. Основні види зарубіжного інвестування.....	124
4.2. Ризики міжнародної інвестиційної діяльності та інвестиційний клімат	142
4.3. Прямі інвестиції в системі міжнародного бізнесу	148

4.4. Транснаціональні корпорації як суб'єкти міжнародної інвестиційної діяльності	158
4.5. Міжнародні фінансові ринки. Портфельне інвестування	173
4.6. Сучасні тенденції розвитку світових фондових ринків	194
Резюме	204
Контрольні питання	206
5. УКРАЇНА НА МІЖНАРОДНОМУ РИНКУ ТОВАРІВ, ПОСЛУГ ТА ІНВЕСТИЦІЙ.....	208
5.1. Зовнішня торгівля товарами та послугами.....	209
5.2. Міжнародна інвестиційна діяльність України	225
Резюме	244
Питання для самоперевірки.....	246
ВИСНОВКИ.....	247
БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК.....	251